

Slåtterarbete pågår. Bild: Torgny Jansson

Vi sköter följande områden

Område	Storlek, Ha	Hitta dit	Ex på blommor /antal hamlade träd
Skogastorp	1,03	Se skylt mellan Högstena - Dala	Brudsporre, stor ögontröst, majviva, svinrot, jungfrulin, brudbröd, darrgräs. /19 st
Högstena	0,14	Backe S om Högstena kyrka	Smalbladig lungört. /1 st
Åsabacken	0,88	Höger sida om vägen mellan Brunnhems kyrka – Brunnhemsberget	Backsippa, gullviva, kattfot, jungfrulin, brudbröd, spåstisel, fältmalört,
Hopamarken	0,78	Höger sida om vägen mellan Flygfältet - Åsle (Uddagården)	Flugblomster, majviva, ängsnycklar, kärrknipperot
Bestorp	0,15	Äskebäcksvägen, Bestorp	Rödfibbla, darrgräs, pukvete, skallrearter, ängsvädd
Slättaberget södra delen	0,14	Gökhem – Vilske Kleva. Vid vägen mot Skår	Brudbröd, säfferot, fältvädd, backsippa, gullviva, bockrot. /1 st
Slättaberget norra delen	0,39	Se ovan	Se ovan

Skår norra delen	0,42	Se föreg. Sväng ned mot Skår vid gula huset	Säfferot, gullviva, brudbröd, backsippa. /5 st
Skår södra delen	0,34	Se ovan	Se ovan
Total	4,27		26 st hamlade träd
Dessutom	sköter vi	följande områden (ej skötselplan):	
3 backar		3 backar S om Högstena kyrka	Gullviva
Trekanten Hopamarken			

Tack vare den kalkrika marken på Falbygden finns många värdefulla ängar med stor mångfald. För att de fina områdena på sikt inte ska bli mörk skog har Falbygdens Naturskyddsförening tagit på sig att ersätta tidigare hävd med slåtter.

Tid för slåtter?

Länsstyrelsen upprättar skötselplaner för de värdefulla områdena. Tid för slåttern är reglerad i en skötselplan för varje område. Normalt sker den mesta slåttern under augusti och september. ”Ängens dag” firas den första lördagen i augusti. Den dagen övar vi med att slå med lie, och avslutar mitt på dagen med en slåtterlunch.

Vilka redskap använder vi?

Den mesta marken slås med slåtterbalkar. Där det är stenigt och marken alltför kuperad slår vi med röjsågar och ibland med lie. Vi använder en ny sorts liar som inte slipas. I stället knackas de rakbladsvassa med hjälp av hammare och städ. Sådana liar används i södra delen av Danmark och vidare söderut och österut i Europa.

Vi som jobbar här med liar och slåtterbalkar ersätter kor, kalvar och hästar!

Vad händer efter slåttern?

Efter slåttern ska gräs och örter torka, ligga på slag, några dagar. Det för att fröerna ska lämna plantan och lägga sig på marken och gro till en ny planta.

Plana områden räfsas med en räfsa som kopplas till slåttermaskinen. Övriga områden krattas av flitiga armar!

Därefter forslar vi bort höet så att näringsämnen försvinner från området. De bästa förutsättningarna för många blommor är nämligen att marken är mager.

I några fall kommer djur och betar framåt hösten, så kallat efterbete.

Förr?

Den bästa marken användes förr som åkermark. Där odlade man till exempel säd och betor. Mark som var magrare, som öppen skog, skogsbrunn och backar betades av kor, kalvar och hästar. Ängar slogs. Betning och slåtter gynnade en mångfald av blommor och därmed olika insekter.

Vad händer nuförtiden?

I dagens intensiva lantbruk brukas mest bara stora arealer med insatser av optimala givor av gödningsmedel och växtskyddsmedel = gift mot ogräs. Därmed försvinner merparten av de naturliga, ogödslade ängs- och hagmarkerna.

Om inte slåtter/bete bedrivs på tidigare ängar tar kraftigt gräs, till exempel hundäxing, snart överhand. På hösten lägger sig sedan gräset som en tjock filt, förna, över marken. Efter några år orkar de mindre och ömtåliga blommorna inte tränga igenom förnan.

Efter ytterligare några år tar t ex hundkex över och buskar börjar invadera.

Åren går och så småningom kommer lövträd och barrträd att ta över och till slut breder en mörk skog ut sig. Det är det vi vill förhindra.

Enfald eller mångfald?

Hundkex är i och för sig vackert, men den är så konkurrenskraftig att ett område strax består av endast en enda blommande art och det bara under en kort tid. Vi vill genom vårt slåtterarbete verka för en mångfald av blommor och insekter.

Vårfingerört är ett exempel på en art som gynnas av slåttern.

Vem pollinerar?

Många blommor är beroende av pollinerare, t.ex. humlor, vildbin, blomflugor och fjärilar. För att ytterligare stärka pollineringen har vi inlett ett samarbete med lokala biodlare. Vi vill, där så är lämpligt, sätta upp bikupor med honungsbin vid de områden som slås. Just nu endast på Skogastorp.

Fikaraster?

Inget jobb görs utan fikarast! Det är en trevlig samvaro. ”Våra” slåtterängar ligger naturskönt och torrängarna är kullar med fantastisk utsikt, t ex Åsabacken, Slättaberget och Skår.

Slåtterfest?

I samband med Ängens dag, första helgen i augusti, bjuder föreningen på slåttermat i samband med starten på höstens slåtter.

På senare år har vi även ett slåttergille på hösten för dem som hjälpt till med slåttern.

Kontakt!

Ta gärna kontakt med oss. Ditt stöd behövs, både som medlem och som slåttergubbe eller slåttergumma!

Sammanställande till slåtteraktiviteter är Enar Höglund, tel 0706-55 18 05, och Tor Leijgård, 0733-83 28 94.